

בית רמט

”שלושה דברים שונים. להסתכל על עצמך כמשהו זר, לשכוח את המראה, לזכור את המבט. או רק שני דברים שונים, שכן השלישי כולל את השני.” קפקא, מחברות האוקטבו.

באר שבע – בירת הסגנון הברוטליסטי נבנתה כניסוי אורבני אידאליסטי ששאף גם להתמודד עם תנאי האקלים של הנגב. בית רמט הבניין הארוך במזרח התיכון נבנה כמו רוב הבניינים בסגנון הזה מבטון חשוף. חומר אחד צבע אחד, מינימליזם לא מתפשר, ספינת בטון עצומה שנחתה על חולות הנגב. הבניין שימש לדיור ציבורי לעולים חדשים ובמשך שנים של הזנחה, והדבקה אכזרית של תריסי הזזה מפלסטיק שכבשו את כל המדינה בכיעורם והמיסו כל שארית של הוד מדומה, התדרדר הבניין השאפתני לעוני וזכה לזיהויו כסלמז (slums). הזנחה ויזואלית שבסופו של דבר גרמה לרבע קילומטר של ברוטליות. יסקי, אחד מאדריכלי הבניין, תיאר אותו כניסיון מודע שנכשל לחלוטין. הקצה של הבניין היה גם הקצה של העיר ואחריו מדבר שבו היו מוטלות גוויות שרופות של רכבי מלחמה. כנראה מ 1948 שבה ”טוהרה” העיר, כשרוב תושביה הערבים הוברחו לחברון ולעזה.

המסלול היומי שלי היה בין רחוב העלייה 2' לעבר בית רמט, מעבר מתחת סוללות הבטון שלו, לבית ספר קורצ'אק עם שער הברזל החלוד והצריפים הנמוכים עם גגות האסבסט – כנועים תחתיו. סופות חול בלתי פוסקות שוטפות את האיזור בחול, פוצעות כמעט. אורכו העצום של הבניין, כך חשבו, יוכל בנוכחות האימתנית שלו, לבנות חיץ, לעצור את הסופה. בדומה לכל ניסיונות הביטול והמחיקה של המרחב, של כל מה שהיה.

החול והשמש הקופחת תמיד, מטשטשים את הראייה. הבניין נראה אז כמו יצור מעולם אחר. יחד עם המדבר שאחריו, קצה שכונה ה' לדוגמא) כך נקראה) נראה לילדות כמוני כמו סוף העולם או כסף מסוכן שאסור לחצות. לעבור אותו, היה סוג של טקס חניכה שנצרב בזיכרון.

אפשר לראות את הצילומים כאן בקונטקסט הזה. האישה מחוללת בניסיון הפריך שלה לאחוז בחלל. כמו בעבודות אחרות דימוי נשי מנסה להדהד את עצמו בחללים ממוסדים כמו אולמות קונצרטים ומוזיאונים. כאן ב”מדבר” ויזואלי. האפוריזם של קפקא עוסק במבט. מי מסתכל על מי. מי מסמן או מוחק את מי ע”י המבט. תנועה דו סטרית שמסאמת ומעוורת כמו סופת חול וגורמת לפגיעות, לרפרוף ולחמקמקות של נוכחותה של הדמות המופיעה או נעלמת ע”י תנועתה בחלל. נוכחות פגיעה.

סיגל פרימור

מרץ 2023